

FOGLALAT: Magyarország (Charminezadi előléptetések; Sréter János nógrádi másodalispán †; Liszt megtiszteltetése Königsbergben; a magy. gazd. egyesület választotts. gyűlése; Esztergom vgye közgyűlése: helytartósági intő levél a' statutiarius megyei hatalom ügyében, Trencsényi megye panasza; dunabalparti vasút, Fehér-Tolna 's Vas megyék levelei; ref. főiskola, előfogatok, új hajóhid 's a' t.; Beregmegyei közgyűlés: rögöntés 's a' t.; Baranya megyei közgyűlés folyt: helytartósági körlevél a' statutar. hatóság iránt, Zala panasza; mohácsi emlék, selyemtenyészési jutalmazás; közmunkák, gazdasági választmány-alakítás, utak Mack Adam szerint; városi pénztárhely, Kassay József akad. tag. †; 's a' t. Bácsbodrog megye közgyűlése: katonai kihágás, pápai breve; a' koronai kerül. tanács. hatósájköre kiterjesztésének ügye; vontatók; borzasztó híjány a' megyei pénztárban 's a' t. Hajdukerület közgyűlése: mez. rendőrség rendszeresítése: statarium-hosszítás, kerül. tisztválasztás 's az új tisztikar.) Spanyol-ország (határozat a' hivatal-viselő cortestagokra nézve. Elegy). Anglia (Eszterházy Pál hg.; a' királyné is aláveti magát a' jövedelemadózásnak; az angolok tönkrevetése Afghanistanban;) Franciaország (Lapvélemény Peel adózási indítványáról 's Anglia helyzetéről) Törökország (Brailában zendülés 's a' porta hadkészlételei). Értésítő.

Magyarország.

A' n. m. kir. kamra Chinorány Antal debreczeni 30czad-ellenőrt varasdi só- és 30czad-ellenőrré, Paschvanszky Áron gradtskai só- és 30czad-ellenőrt mitroviezi só- és 30czad-ellenőrré, helyébe Redelstein Arnold varasdi 30czad-irnokot, ennek helyébe Mayer Henrik varasdi gyakornokot, innersdorfi 30czados-hivatalra Graffberger János bruki 30czad-irnokot, helyébe Veismandl Tóbiás sopronyi 30ad-kezelési gyakornokot, végre Sandhaaz János pozsonyi 30-czad gyakornokot farkasvölgyi 30czadi ideiglenes másod-irnokká mozdítá elő. Liszy Ferencz diósgyőri kor. urodalmi erdősz 's Bolla Ferencz bácsi kam. urodalmi számvivő meghaláloztak.

Szandai Sréter János Nógrádmegyének közszerzetetű 's csüggedhetlen munkássága másodalispánja Balassa-Gyarmaton f. h. 27ikén [Husvét első napján] esti 8 óra tájban meghalálozott. 'S így most Nógrádnak egy alispánja sincsen.

Liszt zongorahős hazánkfia hangjai nemesak Poroszország fővárosát Berlin bájolák el, hanem a' hires Kant városát Königsberget is oly annyira, hogy földünk d'csőtítésében Königsberg még tovább ment mint Berlin, minthogy a' königsbergi bölcselkedő kar Lisztet valóságosan zenészeti tanárrá kinevezvén [mit Berlin csak tenni szándéklott] megtisztelő oklevele átadására Rosenkrauz és Jacoby prof. tagjait bizta meg.

A' magyar gazdasági egyesület választottságának f. hó 12kén a' n. casinóban Károlyi György gr. elnöksége alatt tartott ülésén: I. Bejelentettek az egyesület örökítésül újabban érkezett alapítványok, mellyek szerint: Csapó Imre th. ur 200 p.ftot, Rosti Albert ur 200 p.ftot, Zichy György gr. 200 p.ftot valának szivesek kötelezni; ezekért a' választottság köszönete fejeztetik ki. II. Szives köszönettel értesült a' választottság, mikép néhai Krumbholz János méltányolván ezen egyesület fontosságát 's nagyszerű feladatát, végrendeletében alapítványul szinte 200 p.ftot hagyományozott. A' boldogultnak békén nyugvó hamvai ugyan nem élvezhetendik többé ez alapítvány gyümöleseit, de mintán az Krumbholz alapítvány czime alatt rendeltetett a' választottság által kezeltetni, nemes tette az egyesület évkönyvei ben az élőknek követésre méltó példaként fog ragyogni. III. Rendes tagokká követték, hazafiak irattak be: Bene József kir. tan., Gáty István urad. főerdős főmérnök, 's a' m. akad. lev. tag, Kölessy Vincze gazdatiszt, Löffner János főtiszt, 's Risz Eduárd h. mérnök. V. Az egyesület könyvtára köv. új küldeményekkel szaporodott: a' brünni szőlő-s kertmivelő bizottság szivesességéből ennek 1840—1841ik évi munkálattól nyomtatásban megjelent jelentésével; a' stájerországi es. kir. gazd. társaság választmánya szives viszonzása által pedig illy czimű munkákkal: a) Verhandlungen und Aufsätze 41 és 42dik kötete. b) Systematische Classification und Beschreibung der im Herzogthume Steiermark vorkommenden Rebensorten. Grätz 1841. c) Versuch einer neuen Charakteristik und Classification der Rebensorten etc. von dr. F. X. Hlubek. Grätz 1841. d) Denkschrift über die Feier des zweiten Decenniums-Festes der k. k. Landwirthschafts-Gesellschaft in Steiermark, mit lithograph. Beilagen Grätz 1841. Továbbá dr. Gall Jajos a' pálinkafőzés közönségesen ismert új rendszerének feltalálója köv. czimű munkáival kedveskedett: a) Die Schnellgerberei in Nordamerika Trier 1824. b) Papiergeld, durch Getraidevorräthe vorbürgt 1825. c) Ueber Verbesserung der Weine durch verschlossene Gährung 1826. d) Dr. Aug. Kölle's Brantweimbrennerei mittelst Wasserdämpfen beleuchtet von Ludwig Gall, 1830. e) Vorzüge des rheinlandischen Dampf-Brenn-Apparats. 1831. f) Anweisung zum Gebrauch des Gall'schen Schweisserregungs-Apparats. Coblenz, 1831. g) Gall's Dampf-brennapparat in seiner höchsten Vereinfachung Trier 1834. h) Anweisung ohne Darre noch Trockenböden das wirksamste Brennerei-Malz täglich, nach Erfordernis zu bereiten, und die Hälfte des bisherigen Bedarfs zu ersparen. 1835. i) Die einzig richtigen Principien, wonach die Dampf-brennapparate zu construiren sind, ect. 1842. Végre Kölessy Vincze r. tag illy czimű munkájával kedveskedék: Próbálta egy utmutatásnak urad. tisztek számára. Nagyszombat 1841. Valamint Skarpil Ferencz szinte saját illy czimű szerzeményével: Die landwirthschaftliche Buchhaltung. Wien 1842. V. A' tehát-t a' r' t' á' s' r' ó' l' egy francia munkának magyar fordítványa kéziratban küldetvén meg, mielőtt az közreboacsáttnák, vizsgálatul az illető szakosztályhoz utasított. — Mart. 15én 1842. Kacsokovich Lajos m. k. egyes. titoknok.

♂ Esztergom vgye mart. 14kén kezdő 's 21kén végző évnegyedes közgyűlését m. Uzovics János ur elnöke alatt, mellynek elejével: I) Fölolvastatott az ismert kir. körlevél törvényhatóságinkat mindennemű a' törvényhozás körébe tartozó határozatoktól okavodásra intő: közhalás tisztelettel fogadtatott fejedelmünknek törvényink fölötti örökösége; mind a' mellett hosszú vita kelt a' fölött: miképen tekintessék ezen rendkívüli leirat? némely szónokok úgy vélekedtek: minthogy vmegyénk századok óta folyton törvényes korlátok közt halad, bennünket a' körlevél nem illethet; mások pedig fájlalták a' feddesnek vett atyai hangokat, a' hazát sokkal csendesebbnek rajzolván, semhogy illy

aggodalmas óvára lenne szükség; ismét mások nagy hazánkfia szemüvegén haladásunk tervét hajótörés közepett szemlélvén, örültek a' fejedelmi szózatnak, melly a' hazában törvényelleni mozgalmak ellenében méltósággal emelkedék 's azokat a' haza szerelméért gátolni buzog. Honfiak! közös kezd lenni a' hit-czikk: „vessen a' modor, éljen az elv!“ azaz: haladjunk, de törvényes nyomon! — Hosszabb vita után határozatba ment: Esztergom vgye KK. és RR. hálás köszönettel 's fiui hódolattal fogadták föls. urunk törvényinkhez hű ragaszkodását, 's példás örökösét; 's valamint ekkorig kitünően törv. ösvényen haladtak, úgy municipalis jogaikkal ezentul is csak törvényesen élendnek. 2) Cs. tábornoknak Trencsény vgye által tudatott 's nemzetiségünket alacsonyító iratát megvetésre méltónak találván megyénk, nem ir föl, pillanatig sem kételkedvén azon, hogy igazság-szerető fejedelmünk Trencsény társamegyénk méltó panaszát orvoslandja, melly sikerrül értesítést kérendünk a' tiszt. megyétől. — 3) Pozsony vgyének a' Duna balparti vasútvonal frigyessült szorgalmazással kivívását kérő levele megyénket közelebből érdekelvén, gyümölcsös lépést tehetésre tervet adandó választmányhoz utasítá azt. 4) Új tárnok ő exej. szívbéli örvendezésünket mi is megírjuk. 5) A' Fehér-Tolnai felszólítás Erdély unióját érdeklő országgyűlésre előmunkáló választmányunkhoz intézteték. Valamint 6) Vasnak börtön - rendszere és 7) Sopronnak az örökös tartományi vámoknak ráknézve eltörlesztését, és német vámszövetséghez járulásunkat ohajtó levele is. 8) Vas megye rokonszeretéből közlé a' bűnhöttek lajstromát, mit megyénk is szivesen viszonzatni rendelt. 9) Az országos előmunkálatokkal foglalkozó választmány véleményét a' megye iróházában közös használatra kitenni köteleztetvén, előleg határozatba jött, színter: az ösiségről, telekkönyv és nemzeti bankról, örökös megváltásról, a' nemteleknek felsőbb hivatalokrai alkalmazhatásokról, a' házi adónak nemesek általi közös viseléséről, sajtószabadságról, pesti műegyetemről, büntető rendszerről, a' görög szertartásos könyvek mikénti magyarításáról adandó követi utasításunkat legközelebb tartandó közgyűlésben vitatás alá veendjük. 10) Szatmárnak m. dec. 6ki levelét tudomásul vettük. Benne tapasztalás int ama kopott, de bölcs tanácsra: quidquid agis 'sa' t. 11) A' Pesten állítandó ref. főiskolára beszédetett 35 ft., melly is maga illetőségéhez fog küldetni. Senkiséme csodálálandja, hogy egy egész vgyéből csak illy kis mennyiség gyűlt egybe, ha megérti, hogy közönségünk ez ügyben Somogy vmegyével egyetért. 12) Egy b. B. A. elleni bizalmi (compromissum) bíróság ítéletét megyénk mult közgyűlésben szolgabíró és esküttje által véghezajtatni rendelő, azonban főbíránk az alperestől visszaveretvén, ez uttal karhatalom határozatott ellene. 13) A' magányosak által használtatni szokott előfogatok az adózókra nézve szerfölött terheseknek találattván (ámbar nyomos ellenvélemények is ágaskodtak) jövő július 1jétől megtagadtatni rendeltették, kivévén a' tartományi bizottság által szabandókat, és ezen rendszabály fölül minden vmegye tudósítatni fog. — 14) Kopácsy József primás hg. örökös főispánunknak a' gyűlés folytában névünnepe viradván, a' KK. és RR. összege egy lelkesült, hogy m. elők orok vezérszónoklata mellett mindnyájan járuljanak az ösztintén tisztelt főpaphoz; 's minthogy a' KK. legkivált résztvőnek azon országos kívánatban, hogy az esztergomi nagy Dunán állandó hajóhid létesüljön, a' közigazgatás, ipar és kereskedés 's így közös valamint magányosak java érdekéből, 's miután láták a' KK., hogy országunk legjelesb primásinak egyike nagy áldozatokkal engedvén ön 's a' közohajtásnak, mart. 19kén (nevenapján) valósággal megnyitandja a' már kész hajóhidat, e' fölötti örömezésüket 's nagy hálájokat valamint örökemlékül jegyzőkönyvükbe iktatni, úgy ezt leghőbb szavakkal ő hőségének egyetemben ki nyilatkoztatni határozták. Egyszersmind meg fog kéretni a' n. m. h. tanács, hogy ezen állóhidnak megnyíltat országszerte, sőt szomszéd tartományokkal is kényelmes használhatóság végett körlevél által tudatni méltóztassék. 15) A' jövő közgyűlés határideje jun. 21ke, törvényezékeké apr. 18. 16) a' marhahas ára sz. György naptól 13 xra szállítatott.

Beregszász mart. 20kán: A' két héti törvényszékek által félbenszakasztott közgyűlés f. hó 7én folyamatba tétetett. Számos, de inkább bel életünkre tartozó tárgyai közül kiemelem először is azt, miszerint a' mult évi Regélőben olly híven föstött verhovinai oroszaink közt — kik imájokat, mint széltiben mondatik, nem is a' magyar király, de a' muszka czár életeért mondogatják — egy kerületi iskola felállítása határozatvén el, az arra szükséges költségek aránylagos kivétele, és tervkészítés végett választmány nevezetett ki. — Minthogy azonban, mig a' már most is késett nevelés világa az erkölcs-szelidítés szép munkáját meg nem kezdendi, mig az erény bájoló szépsége, és a' vétek rut arca miveletlen pórnépünk — 's kivált oroszaink előtt — megösmértette, mig a' köteleesség érzete beljök csepegtetve nem leszen, addig fájdalom! a' rettentés rendszerének kell divatozni, így az april 12eig terjedő rög-tönbüntető hatalom ujolag kérése határozatott el, mert kivált most nemesak Torontálban, de nálunk is beköszönt a' szükség sápadt arca, melly pedig nagy kényszerítő és törvénytápodó hatalommal bír! — Sopronymegye ösméretes le-

vele, a' Bécsből Triesztig vezetendő vasútvonal tárgyában nem pártoltatott. — Zólyom a' vegyes házasság tárgyában, az evang. papokat esketési hatalommal fölrüházó, két római kath. lelkész ellenszólásával úgy fogadtatott el általános többséggel, hogy mivel a' kath. lelkészek, saját vallomásuk, de a' pápai breve szerint is csak mint tanúk tartoznak jelen lenni, a' vegyes házásoknak, az evang. lelkész általi e' megvétől parancsolt összszeketési esetében a' kath. lelkész mint tanu meghivatik. 'S e' határozatról a' megyés püspök ő nagysága tudósítván, teljesítés végett a' megyében kihirdették. — A' Bereg megyei zsidóságnak első alispánunkhoz beadott azon folyamódása, miszerint magoknak egy morvaországi tudós, és bizalmokat egyedül bíró rabbi fogadását megengedtetni kéri, közgyűlés elibe kerülvén, egy kis esztácskára szolgáltatata okot, többen t. i. a' kérés-megtagadást a' lelkiekeni kényuraságnak, szabadságtól megfosztásnak nevezék, kevesen mind ezen érdekeket a' minden érdek fölött álló nemzetiség érdeke alattinak állították, 's kissé viszársznak azt, hogy midőnminden rendű lelkésztől, kik már hivatalban vannak, 's jövőre kik abba lépnek, a' magyar nyelv tudását és törvényink ösméretét megkivánjuk, most pedig egy nyelvünk, szokásink 's törvényinkben egészen járattant engedünk tétetni egy nagy számú nép birájává 's tanítójává, kinek egyetlen baja mint mondatik most is az, hogy mivelletlen szigetként áll népességünk tengerében. — A' többség győzött azon kis záradékot tevén a' határozathoz, hogy a' rabbi 3. év alatt magyarul tanuljon meg. Vajjon ki fogja kérdőre vonni őt majd: tud é már magyarul? — Megfordult az előfogatok kényes tárgya is. A' számvevő ugyan is a' mult évről beadott előfogatok fölötti nyugtatványokra igen helyes észrevételeket tevén megemlíté, hogy a' savanyuvizre nagyon sok előfogot megyen; hogy Dédátul Munkácsig egy évben 28. nyugtatvány szól olly tisztviselő által, ki más járásban lakván ott hivatalos foglalkozása nincsen, csak gazdasági; hogy — bár a' megyének az a' határozata, miszerint csak közgyűlések kezdetin 's végén szolgáltatassék előfoga tisztviselőnek, — még is ennek megrontásával azonagy gyűlésről több tisztviselő által több nyugtatvány van kiadva. Ezen tárgyat mint látszék sokan úgy tekinték, mint nem tisztviselő harcát a' tisztviselő ellen, azonban ez kissé hibás okoskodás. Mondák hogy azon megyei határozat azonkorra hozatván, midőn a' közdolgok folyama három hélig terjedt, mostanra nem, mert most már rendesen 5ig tartatnak. Mondák hogy elmúlt azon idő, midőn száraz kenyeren és vizen élélősködtek a' tisztviselő, mostmá világ van, mint akkor, midőn egy fazék hon megfőtt töltött-káposzta vendégség volt, mert már az élet társaságosabb! erre ugyan megjegyeztetett hogy jobb száraz kenyeret, mint adózó zsirjával kövérittetni enni. Az egész tárgy választmányra utasított. — Évnegyedes közgyűlésünkről, mely jövő april. 25én fog kezdődni, majd többet. ☺

B á c s b ó l, f. h. 14én. Főispánunk elnöklete alatt nyitván meg első évnegyedes közgyűlésünk, a' szokásbeli üdvözlés után, szőnyegre került legelőbb az e' megyében tanyázó szász király vasas ezr. katonaság által Baján elkövetett kihalás, e' kényes panasz tárgy vizsgálatára elegendő választmány küldetett ki, az erről tudósítás szolgálván majd vétségi betudandás mérlegeül. E' kellemetlen surlódás kimeneti eredményét a' nagyratiztelt közönséggel annak idején tudatni kedves kötelességül választam. 2) Szőnyegre hűvön főügy védünk, miként a' pápai breve utasító rendelete képesében kibocsátott primási körlevél, mely a' vegyes házasságok megáldását tiltva, az előbbi vallási szokások szertartás törvényszerinti gyakorlatát a' lelkiösméreti szabadság me' rendítésével szerfölött korlátozza, nemcsak nem szüntetheti meg a' KK. és RR. által koronás fejedelmünkél fölírásban is kijelentett eddigi érzékeny aggodalmat, sőt némileg újabb sér elmet is látván a' szónok e' szabályi rendeletben, bár ez királyi tetszvény — placetum — mellett köröztek, mind e' fölött ismételt alázatos fölirattal hódolva megkérni véleményzi ő felségét, hogy ezen a' vallási véres harcok után egymással kibékült honpolgárok közt új visszavonás 's gyűlölségi békéltenség szövetségét gyulasztó kényes sérelem törvényi orvoslata végett minél előbb rendkívüli országgyűlést összehíni kegyelmessédjék. Ez indítvány, melyben fájdalomosan érintve volt, miként megyénk az illető főpapok által mindedig sem a' pápai breve, sem az ezt kísérő egyházi körlevél hivatalos közlése által meg sem tiszteltetvén, mindkettő egyedül az idő s z a k i s a j t ó közleményeiben juta tudomásunkra, közpártoltatásra talált, a' mellett is, hogy előgördített, mennyire győnge alapu a' hírlapok utáni indítvány, 's midőn erre nyíltan kimondaték, miké a' nyilványosság jelenkorában illy országos érdekű tárgy, ha esalhatatlan bizonyosság nem alapszik, sajtó alá sem kerülhet. Ő felsége e' nagy fontosságú kerkérdésnek országgyűléseni orvoslása tekintetéből fölírásban megkérteni rendeltetett. 3) Előkerült a' tiszán-ineni kir. koronai kerületi tanácsnak fenyítő 's polgári pörökben bírói hatóság-köre kiterjesztése végett ő fels. fölterjesztett folyamódványára készített kihágási vélemény, mely a' kérelmi tárgy támogatására fölhozott okoskodási pontok fonakságait tüzes szavakban bonczolgtván, a' kerületi tanács állítólag önzési célzatának árnyékdalait keményen megrovattak, 's oda tüze véleményi vezérpontját a' tiszti főügyész, hogy ha már a' kérdéses bíraskodási hatóság elvi kiterjesztése a' KK. 's RR. által pártoltatik, ezt inkább a' különben is roppant népességű helyhatósági tanácsokra ruháztatni szeretné, mint a' központi kerületi tanács kevés tagjaira, mert így mind a' fenyítő 's polgári pörtárgyaltatás kevesb költség pótlékot emésztene föl, midőn most minden egy község két tanácsot, ezen felül az ur-széki bírakat is fizetni kénytelen, mind az igazság gyorsabb kiszolgáltatása által kedvezőbb állást nyernének a' kerületi községek, melyeknek szép kiváltsági mellett bírhatósága a' legkisebb falujánál sem kiterjesztetebb, pedig Z e n t a majd 20 ezer, Szent Tamás mintegy 16 ezer, 's így arányban nagyobb részint minden község tíz ezrig számlál lakosságot. E' folyamódványi tárgynál olly kényes kérdések gördültek elő, olly keserű igazságok hangzottak leginkább a' kerületi egyik küldöttségi tanácsnok nyilatkozata után, millyenek ezen tiszti gyanu-ítgatások szétosztására méltán fölvilágosítást kívánnak, hogy a' kerületi tanács hivatali állása a' közvélemény előtt feddhetetlennek nyilvánítottassék és szerkezeti létezhetése meg ne rendítettessék. 4) Bihar és Verőcze vármegyék fölhi-vó levelei, melyekben a' vontatóknak e' megyékbeni megszüntetése tudunkra adatván, hasonló rendelkezésre buzdítottunk, egy választmányi javaslat kíséretében kerülvén szőnyegre, igen jeles vitákra szolgáltak alkalmul, 's megemlítettvén, miként nálunk, hol sem rendes postaállomások nem léteznek megyénk nagyobb részében, 's így a' szívesen fizető utazók drága pénzért sem nyerhetnek lovakat akkor is, midőn tavaszi 's őszi napokban a' feneketlen sár miatt távolabb útra egy-fogatú lovak föláldozásán kívül nem indulhatni, az állomások közti változtatással azonban a' vontatók lovai veszélyeztetése nélkül utazhatni, jobb utak készitendési vállalkozásai e' terv el nem fogadható; de különben is a' pénzérti vontatás, mondaték, közvetőleges számítás után tapasztalati szempontból sok-szor inkább nyereséymint teher az adózó népre, kinél a' pénz leginkább szük-

termésű éveiben olly ritka, hogy többször önként ajánlkozik a' vontatási bérnél olcsóbb fuvarozásra, csakhogy készpénzen szerezhető elkerülhetlen szükségű födözhetésre segélyt nyerhessen; fölhozott végre, miképen kitűnő különbözést von a' bihari és bácsi vontatási terheletés közé azon vidéki körülmény, hogy nálunk a' száz 's két és háromszáz telkű helységek lakosaira sokszor két évben egyszer vagy ekkor sem kerül a' vontató szolgálat, a' hetelés pedig öt hat év alatt vagy még ritkábban, midőn a' bihari Belényes körüli kissébb falu minden lakosa egyszerre hajtatik ki vontatási szolgálatra, 's kevesebb és szőnyegesebb nép 's még is annyi 's talán több tisztviselő levén Biharban mint nálunk, így gyakrabban olvaszakerül a' sor az egyes szőnyeg adózóra. Egyébiránt hozott e' levelekből figyelmeztetés még is javítási rendelkezést adózóinkra annyiban, hogy a' kir. városokba rendelendő hetelők 's átmeneti helyeken állomások száma megkeve bittetett, a' főutaktól távol eső helyekben pedig csak egyedül négy lóra szállítottat, e' mellett a' vontatási bér fölebb emeltetett. — Azon vélemény azonban, hogy azon vármegyéknek, hol fölünk a' vontatás pénzünkért is megtagadtatik, irassék vissza, miként e' megyebeltek sem nyerenek nálunk vontatványt, pártoltatásra nem talált. 5) Kedden egy tárgy de! olly fontos, millyenek olvasásánál elfáradnak nagyra tisztelt olvasóim szemei, mondám, olly fontos huzá ki majd egész napi tanácskozásunkat, hol szív küzdött észszel, tisztí kötelesség 's becsület rokonszenvvel 's baráti viszonyokkal, igazság kegyelmességgel, törvény szokási formaszókkal. E' tárgyat 1836dik évből kell visszaemlítenem, midőn Vay Ábrahám gr. mármarosí főispán mint kir. biztos megyénkbe küldetvén, a' hadi 's házi pénztárban, ekkor még egy főadószedő által kezeltben, milliónyi, mondóm — milliónyi hiányt nagyrészben szőnyegényes csalásokkal párosultat, — nyomozván ki, H. M. főadószedőnek hivatalától megfosztva, választmányokat nevezett, mellyek az említett főadószedő első választási időszakától 1814. évtől minden jegyzőkönyvet fölhiányának, bevételi 's kiadási rendeleteket megvizsgáljanak, 's kellő összegegyeztetés mellett minden családi tételt kijegyezzenek. E' roppant munka hosszú időt huzván ki, rettenetes erredvényéből nemcsak a' főnebbi milliónyi hiány-összeg vonatott ki, melly minden jobb lelket fölrazott, hanem család 's a' számadásokban kigondolható minden fortélyos hamisítás került napfényre. Mivel azonban a' számadónak igen nagy értékű ingatlan vagyona a' pénztárnak biztosítására elegendőnek találtatott, sőt azonnal kész pénzben 's kötelevényekben általa száz tíz ezer pengő frt a' pénzládába be is szolgáltatott 's különben a' terhére jegyzett rovati tételek közti ollyak is fordulának elő, mellyek vagy átnézési hibából keletkeztek, vagy fölvilágosítás után egészen is megszűnendek, a' választmányi nagyhalmú munkálatokat magával közöltetni kérte, kívánata méltányoltván, a' halmozott nehézségekre sok idő után feleselési észrevételeit beadván, számadási vizsgáló-szék alkíttatott, mellyben a' választmányi nehézségek fonalan a' fölvilágosítás contról pontra megrostáltatván, ennek erredvénye a' közgyűlésen a' KK. és RR. elibe terjesztetett. E' horzalomébresztő tárgy értelmesítése végett az említett főadószedő számvevőszékileg átvizsgált számadásból évenként összevont marasztalások táblás jegyzeménye imez: 1814¹/₂ számadási évben: marasztalási mennyiség 22,187 fr. 2¹/₈ kr., 1815¹/₂ban: 8142 fr. 51¹/₂ kr., 1816¹/₂ben: 825 fr. 44 kr., 1817¹/₂ban: 9527 fr. 52¹/₂ kr., 1818¹/₂ban: 4718 fr. 38¹/₂ kr., 1819¹/₂ban: 19,080 fr. 52 kr., 1820¹/₂ban: 11,710 fr. 9¹/₂ kr., 1821¹/₂ban: 18,931 fr. 14¹/₂ kr., számadó javára 3 fr. 27 kr., összesen 95,124 fr. 25¹/₈ kr., számadó javára: 3 fr. 27 kr. Levonván a' számadó javára 3 fr. 27 krt marad váltó 95,120 fr. 58¹/₈ kr. vagy is pőgre véve 38,048 fr. 23¹/₈ kr. 1822¹/₂dik évben felsőbbi k. intézvény utasításánál fogva a' számadások pőgő pénzbeni vitele elrendeltetvén 1822¹/₂ban marasztalási mennyiség: 732 fr. 6¹/₈ kr., 1823¹/₂ban: 903 frt 51¹/₂ kr. számadó javára 19 fr. 7¹/₂ kr., 1824¹/₂ban: 1123 fr. 18 kr., 1825¹/₂ban: 89 fr. 40 kr., 1826¹/₂ban: 725 fr. 12¹/₂ kr., 1827¹/₂ban: 298 fr. 57¹/₂ kr., 1828¹/₂ban: 2618 fr. 11¹/₂ kr., 1829¹/₂ban: 9870 fr. 40¹/₂ kr., 1830¹/₂ban: 45,046 fr. 5 kr., számadó javára: 550 fr. 59¹/₂ kr., 1831¹/₂ban: 17,795 fr. 46¹/₂ kr., számadó javára 291 fr. 58¹/₂ kr., 1832¹/₂ban: 25,742 fr. 3¹/₂ kr. szám. jav. 281 fr. 19¹/₂ kr., 1833¹/₂ban: 11,850 fr. 51¹/₂ kr., szám. jav. 688 fr. 59¹/₂ kr., 1834¹/₂ban: 61,469 fr. 54¹/₂ kr., szám. jav. 32,497 fr. 57¹/₂ kr., 1835¹/₂ban: 157,168 fr. 31¹/₂ kr., szám. jav. 10,713 fr. 27 kr. Összesen pengő 373,483 fr. 31¹/₂ kr., szám. jav. 45,052 fr. 48¹/₂ kr., levonván a' javára följegyzett 45,052 fr. 48¹/₂ krt marad pengő 328,430 fr. 43 kr.; időközben a' főadószedő a' megyei pénztárba részint készpénzben, részint kötelevényekben befizetvén 110,001 fr. 9¹/₂ krt, maradvány 218,429 fr. 33¹/₂ kr. későbbi fölvilágosító felelete által igazolt összeg teszen 47,308 fr. 7¹/₂ kr., marad mind a' két pénztárt követelőleg illető marasztalási összeg 171,121 fr. 26¹/₂ kr. pőgben. Soha horzazoláb figyelem közti nem hangzott tudósítás, mint e' jegyzeményi hiányszám kihirdetésével. Mindenki arcán kinos tünődés borongott, némán jelentő, hogy a' hivatali bizalom illy sérelme még annak is felrázza keblét, kinek tisztí becsülete legdrágább kincsé levén, inkább személyi, mint vagyoni biztosítást nyujthat a' kezelése alá rendelt közpénztár bátorságosítására, bár az első ritkábban csal az utóbbinál. (Vége követekezék.) Sebők.

Pécs, mart. 16án. (Vége.) 6) A' törvényszabta korlátok megtartására emlekezettő 's a' h. tanács utján érkezett kegy. kir. leirathból a' KK. és RR. örömezzésekkal győzetvén meg ő fels. azon atyáskodó igazságáról, hogy hazánk törvényit 's kedvelt alkotványát mind maga megtartani, mind mások által megtartatni szilárd kötelessége, midőn egy részről a' kegy. fejedelmi örökösödést hō jobbágyi köszönettel hálálják, akkor más részről visszatekintvén lépéseikre, a' pontosan megtartott törvény, haza és fejdelem iránti kötelességek öntudása mellett kiki büszkén teszi keblére kezét érezvén: hogy a' fejedelmi intés őt nem illetheti; B. E. nem régiben lett szbíró, 's tek. ur, volt egy maga, ki az annyi szózatból álló egy hangnak ellenére a' megköszönést ellenzé, és csak miután kimondását minden arczról korholva szemléle fogadtatni, módosítá elég szegletesen szavait. 7) Zalamegyének Gollner ezred őrnagya által a' magyar nemzet ellen megszerzett nyilvános gúnytette érdemében küldött felszólítása azon hévvel, millyenel a' magyar becsületét őrizni szokta, pártoltatásra talált. 8) Hasonló megkereső levele Temesmegyének a' katonai kihágások érdemében pártoltatni rendeltetett. 9) Mohács m. városában állítandó Lajos emléke a' legközlebbi országgyűlésen országos ügyként ajánltnál határozatott. 10) A' selyemtenyésztési haladásról beadván a' megbízott választmányi jelentését, örömrészvétellel lehet tapasztalni ezen iparágunk megyénkben is előmenetelét; miután a' KK. és RR. a' magukat mult évben kitüntetett lakosok számára kiosztott — jelesen Siklós m. városiaknak 200f. Nagyarsány helységbelieknek 150. és Gyűd helységbelieknek 100 vtó ftból álló jutalmakat helybenhagyák, egyszersmind oda terjeszkedni kívántak, hogy a' czélszerűbb előhaladás tekintetéből egy kertésznek m. Széchenyi István gr. n. czenki jószágán a' szederfák tenyésztését megtanulandónak fel fogadhatásaért a' nm. h. tanácshoz engedelmezt folyamódjanak. 11) A' megyei közterhek, munkák, építkezések 's a' t. eddigi felosztásában a' RR. bizonyos aránytalanságot tapasztalván, ezek újabb kivetésére még mult közgyűlésben egy választmányt bizának meg, figyelmét oda is kiterjesz-

tendőt, hogy a megyének rendes kiadásait megrostálván, takarékosági rendszert javasoljon, beadatván ez által az érintett választmány jelentése és az abban kifejtett javaslatokat a KK. és RR. mintegy újdónan lett kinevezet a választmány elnökétől másodalispán irtól köszönettel vevék, a többi üdvös eredmény közt csak azon egyet említem: hogy egy állandó ügy nevezett gazdasági választmány alakítottván, erre különösen az építkezési intézkedésekre felvigyázás és felelősség ruháztattak. 12) Ugyanazon munkás választmányi elnök ur az utak jókarban tartatása felől beadván a választmányi jelentést, miután abból kitűnt, hogy Baranyának jelenleg 150,310 vontól hosszú kövezett útja van, ezek, a mennyire még nem volnának: Mac-Adam rendszere szerint készíttetni, és pedig nem úgy mint eddig sereges, úgy vélnéd armádia, hanem folytonos kisebb erővel, a felállítandó utigazgatók által pedig jó karban tartatni rendeltettek; mind erre egy fő's több albiztos nevezetvén ki felvigyázókul. — Vannak gyűléseinkben többen, kik megfélemlenek szeretnek arról: hogy a köztanácskozási terem oly szenthely, melybe az, ki a hazának papja kíván lenni, csak illő nemzeti öltözetben járulhat; jelesen egy szbiránk majd mindenkor dispensálja magát az ilyen tiszteletadástól, épen nem volna mit kimélni az illyesnél és rá piritani akként, mint történt egy előkelő táblabiránkkal, ki szinte bokáig érő talarisban furkós sceptrumára támaszkodva szentségteleníté a tanácskozási zöld oltárt. — Hazánkban divatozó példák közt, Pécs sz. kir. város is hűtlen pénztárnokival bajoskodik, valóban botránykötő, hogy midőn nem csak számadási fogyatkozás hanem szoros értelemben lopás és hamisítás sült már ki másod-pénztárnoka ellen, ez még is felemelt fővel, quasi re bene gesta szabadon jár, sőt azon rafinírozott kávéházba is, melyet casinonak neveznek nálunk, még most is igen szorgalmasan forgatja az 52. levelű diariumot. — Színházi élvezetünk kihalt, és pedig ismét nem természeti halállal. Csak azon különbséggel, hogy most nem ebrudon veték ki a színészeket, hanem takarékos futtyel kergették széllyel; mondják, hogy ezen zenét egy rendes futtyipróba előzte meg. Már ha a futtyi szélből áll, ugy bizonyosan nem lehet mondani, hogy a tettesek nem eléggé szelesek. — Martius nálunk jusával élni látszik, miután az érett kort már sürűbben is küldözgeti más világra. — Tegnap hunyt el korgyengülésben Kassay József, néhai szerencsi plebános's kassai megyéspap's a tud. társaság levelező tagja életének 75dik évében A' boldogult néhai nagyelemlézetű megyés püspök után maradván a püspöki lakban, a mostani nm. püspök jótékony szárnyai alatt mint jó lelkű, munkás és utolsó pillanatáig derült kedvű, köztisztelettel és szeretettel tartott, s' úgy, mint élt, csendesen jobb létre átszenderült. Ugyanez nap hunyt életének 83ik évében Obadich Józ. pécsi választott polgár és huzamos ideig szószóló, mint takarékos gazda, jó atyafi és becsületes ember, a' közbánatra érdemes volt; béke hamaikra! t. J.

Hajdukerület: Mart. 7. 's több napjain folytatva tartott közgyűléseinknek többek közt köv. tárgyai valának: 1.) Böszörmény város tanácsa által jelentetvén, miszerint azon reménydús eredmények, melyek az újonnan keletkezett mezei rendőrségi törvények kellő életbe léptetésükből önként folyandának, mindaddig élvezhetlenek e' kerületben, míg e' különben is igen terhes hivatal, mint jelenleg, egyik tanácsnokához kötve leend; annál fogva elhatározta, hogy ezen hivatalra egy külön állásu, alkalmas egyedet tanácsnoki fizetéssel állítson fel, mert csak így reménylheti a' különben tilalomrontásban igen megrögzött néposztályt a' törvények gondosb megtartására vezérelhetni, 's ezen tervéhez a' kerület jóváhagyását kéri, mely indítványos jelentés minden tekintetben elfogadhatónak találtatván, a' tervezett mezőbírói hivatal minden városban a' megállapított tanácsnoki fizetéssel rendszeresített. — Ugyane' gyűlések folytában az elnök méltó fájdalomt nyilatkozatván azon borzasztó gyilkosságon, melyet két hadházi lakos és testvér bizonyos debreczeni polgáron és családján elkövetni elég kegyetlen volt, miután tudatá a' közgyűléssel, hogy az ugyancsak debreczeni pandurok által folytonos üldözésben elfogott gonosztevő gyilkosokat azon város ügyvédének kérelmére rögtönbüntető hatalom szerinti megítélhetés tekintetéből annak áltadta, indítványozá hogy illy borzasztó büntettek gátoltatása végett nádor ő fensége alázatosan kéressék meg, miszerint a' múlt évben felállott rögtön büntető hatalmat e' kerületnél megújítani csak azért is méltóztatnék, mert a' szomszéd hatóságok mind el levén látva illy hatalommal, a' másunnan bejöhető, 's e' kerület keblében is elvetemülhető gonosztevők annyira meg fognak lepni bennünket, hogy azoktól csekély vagyunkáinkat 's éltünk megóhatni e' nélkül elégtelenek leendünk; mely indítvány nyomán az e' tárgybani felirás elhatározatott. Egszersmind azon régebb határozat, minél fogvást minden polgár a' nálok vagy csak egy éjjeli szállásra bekéredzőket a' hadnagyi hivatalnak két pengő for. birság alatt följelenteni köteles; megújítatni, 's minden városban kihirdettetni rendeltetett. 'S ha mindezek fő okát nyomozzuk, nem kerülheti el figyelmünket a' szükség, mely különösen a' szegényebb néposztályon uralkodik 's mely az éhség által minden kísérletnek kitétetve, rabolni ösztönt érez magában 's kitűzött martalékát bármi föltét mellett is birni akarja, nem jutván észébe, hogy a' gonosz kereset birtoklata rövid. Ha valamely környék lakosinak bizonyynyal miénknek méltó érdekében fekünnék az úri imádsághoz, e' kérést is ragasztani: add meg uram nekünk a' mi takarékpénz- és magtárunkat!! hol egy évi szük termés valódi éhséget képes előidézni, 's még is a' lakos napszámmal keresett néhány garaskáját korcsában költeni el inkább, mint háznépe terhelő szükségének fődözésire fordítani legyőzhetlen vágyat érez önmagában. X.

Hajdukerület mar. 24kén. A' tegnap tartott kijelölési gyűlésben kelt határozat nyomán mai nap előbb a' helvét, aztán a' görög egyesült szertartásnak h. böszörményi templomában a' szokott isteni tiszteletet végezvén, szeretve tisztelt főkapitányunk előterjeszté a' mai összejövetel célját 's azt, hogy fensőbb rendeletek következtében a' tartandó kerületi tisztválasztás csak szavazás útján 's nem felkiáltással végzendő, miért is kérdésbe tette, hogy a' gyűlésteremben nyilvánosan akarnak e' a' RR. szavazni, vagy pedig más melékszóban az általa kinevezendő küldöttség előtt? Erre sokan nyilvános

szavazást sürgettek, de Szoboszló város követe azt nyilatkozatván, miként küldöji titkos szavazást akarnak, 's e' tárgyban több oldalú vitaközlések után ez uttal még a' titkos szavazáshoz megkivántató eszközök nem levén a' kerület birtokában, abban összpontosult a' közakarát, hogy külön szobában egybeülendő küldöttség előtt menjen véghez a' szavazás, azért is elnök főkapitány ur által elsőben is az üresen állott alkapitányi hivatalra ugyanazok jelöltetvén ki, kik már múlt évben a' n. m. kir. hftanácsnak fölterjesztettek, ezek közül Foghty János eddig kerületi főjegyző alkapitánynyá szembetűnő nagy többséggel megválasztott. Az ekként megüritt főjegyzői szék Wolosinovszky Dániel eddig ker. aljegyzőnek szavazás útján előbb léptetése által, az aljegyzői pedig alügyész Kovács Sámuel megválasztatása által töltetett be. Most az alügyészi hivatalon volt a' sor, mely helyre elnökileg kijelölt három egyed közül: V. G. ra 37 szavazat jegyeztetett föl három küldöttségi tag által. K. M. ra pedig 36, a' szavazásszedő által pedig mindegyikre 36. A' szavazásszedő küldöttség e' körülményt a' székküjtő közgyűlésnek följelentvén a' kerület nyilvánította, hogy a' három egyformán jegyzett szavazati sort elfogadja, a' küldöttség pedig ugy nyilatkozott, hogy itt az elnöki szavazat dönthet, miért is az alügyészi hivatalra Kovács Miklós eddig tiszteletbeli jegyző jelentetett ki elnökileg, ki is nyilatkozott, hogy mivel közbizodalomnak kell bárkit is hivatalba helyezni; ohajtáná hogy újabb szavazás történjék, különben a' szavazatok száma egyenlő levén, — a' hivatalt megköszönvén nem fogadhatja el, de mind e' mellett is föleskettetett. Hátra volt még a' polgárbiztosi hivatal betöltése, melyre id. Fábian János választott meg. Ekként az elnökség a' tisztikar kiegészítettnek nyilatkozatván, örömet fejezte ki azon példás rend- és csend-tartáson, mely az egész szavazott's más jelen volt számos közönséget jellemzé, az új főjegyző pedig ez ohajtását jelenté, bár csak e' kerület jövő székküjtés idejeig országgyűlésileg elrendezetvén a' megyék szellemében élvezhesse székküjtési jogát. A' tisztikar jelenlegi személyzete tehát következő: főkapitány Pély Nagy Gábor, alkap. Foghty János; tbirák: Biró Sándor, Somossy Mihály, Oláh Sánd., Farkas István, főjegyző: Wolosinovszky Dániel; aljegyző: Kovács Sámuel; főügyész: Borbély Bálint; alügyész: Kovács Miklós; főadószeű: Keörthy János; aladószedő: Nagy Imre; számvevő: Mócz András; levéltárnok: Gál Sándor; polgárbiztos, id. Fábian János; csendbiztos: Magyar Ignác; várnagy: Lengyel Tivadar.

Spanyolország.

(Határozat a' hivatalviselő cortestagokra nézve. Elegy.) Mart. közepén rövid vitatás után határozattá lett a' cortesben, miszerint minden követ, a' ki hivatalt, czímet vagy diszjelt fogad el a' kormánytól, vagy kir. családtól, csupán akkor részesülhet ismét a' cortes tanácskozásiban, midőn már elhatározott, hogy kell e' magát új választásnak alá vetnie, vagy nem. — Catalonia határin néhány zendülő csapat akart betörni Franciaországba; de a' spanyol vámőrök illően fogadák őket, 's rövid csata után francia földre verték vissza. Tristany és Felipes csapatjai pénzsarlással kinezik a' népet. — Mart. 10én törvényjavaslatot fogadott el a' cortes, mely a' kormányt arra hatalmazza föl, hogy a' baszk tartományokban is a' többi tartományokéhoz hasonló helyhatósági rendszert fogantatosithasson. —

Anglia.

(Eszterházy Pál hg.) A' Morning-Post következőleg rajzolja Eszterházy Pál hgünk érdemeit: „Német levelezőnk jelenti Eszterházy hg leléptét követtségi helyéről a' londoni udvarnál. A' hg, miután hazája hadi sergénéll kitűnő megkülönböztetéssel szolgált Napoleon ellen, Angolországba jöve, mint fontos sürgönyök hozója. Az akkori uralkodó fejedelem 's ministerek annyira elbájolva érzék magokat ns vendégök érdemei által, hogy önként kérelmet intézének Ferenc császárhoz: bizná meg a' londoni követtséggel e' magas alattvalóját. Az ausztriai udvart ezen megkeresés épen ugy meglepé, miként az ifju diplomatát a' bekövetkezett kinevezés. Igy juta Eszterházy hg fiatal korában, midőn más kormányférfiak előléptetésüket még messze távolban tekintik, a' diplomatai pálya legfőbb céljához; 's annyira megfelelt kormányunk kívántinak, miként önmagáinak is, hogy midőn tíz év múlva a' tuillieriák udvarához rendelteték követül, áttétele Londonban igen mély sajnos ébreszte. Midőn eltávozására már minden kész vala, 's a' britt felségnél bucsutiszteletét tevé, könnyezésig illetődék meg a' fejedelem. A' hg elragadtatván illy szokatlan részvétől, megköszöné a' francia követtséget 's azóta vendégünk maradt. Kormányunk változtatva ő mindenkor egyaránt kedveltek 's neve minden nemzetserződéshez Európa békeért oda lön mellékelve, mivel magas állása 's minden eselszövénytől idegen nemtője hatalmasan erkődékek annak megóvása felett, feddhetlen lelkülete 's barátságos nyájassága az eredményekhez nem csekély sullyal járula. Magány-életben lekötölező himezetlensége 's azon ösztönök, miket ő finom izlése 's ns pénzköltése által fővárosunk iparának adni szokott, érdemes nevét egyetemes tiszteletűvé tevék. A' hg utolsó azon diplomatai csillagok közül, kik valaha olly nagy fényt, mint Lieven, Pozzo di Borgo és Talleyrand, derítének udvarunkra. Mi érezzük, mennyire gyöngék szavaink nagyra becsülésünket az olly szép tulajdonu idegen képviselő érdemei iránt kifejezni. Mint halljuk, Neumann b., eddig külön követ udvarunknál 's aláírója az utolsó szerződéseknék, leend Ausztriának meghatalmazott ministere Angliában, míg a' hg lemondási iratát benyújtandja 's helyére más követ küldetendik.

(A' királyné is aláveti magát a' jövedelemadóknak. Norfolk hg., Elegy.) London, mart. 17kén: „Az alsóházi ülés kezdetén tegnap Peel e' szavakat intézte az elnökhöz: „Sir, közleményem van a' házhoz, mely bizonyosan élénk örömmel fog elfogadatni. Midőn a' kormány nevében legk. királynék elibe terjesztém, miszerint az ország jelen súlyos pénzügyi helyzetében, ámbár európai béke idején, szükségesnek lertük a' nemzetet, meghatározott időre, 3 proCentnyi adóval terhelni, ő felsége népének jólléte iránti benső és szives részvétből, melyet mindenkor kitűntet, szabad elhatározásból oda nyilatkozott, miszerint kívánja, sőt kéri, hogy ez esetben személyes jövedelme is ugyanazon lerovás alá essék, mely alattvalóinak vagyó-

nát terhelni fogja. (Harsogó tetszés.) — Brougham lord Peel indítványát ellenzé a felsőházban 's a Times sem találja helyesnek azt, mivel bizonyos inquisitív jellemet foglal magában, mely minden jövedelemadóval szoros kapcsolatban áll, 's azonkívül csakugyan nem is igazságos, hogy a testi vagy lelki erőködés gyümölcsei ugyanazon arányban adóztassanak, mint a haszonbérből vagy osztalékból származó jövedelem, melyhez minden fáradozás nélkül jutnak az illető birtokosok. Egyébiránt Russell, Peel beszédjét magasztalva, oda nyilatkozott, hogy a' minister indítványát általános szempontból, mint hatalmas ország kormányához illő, pártolja, 's a közérdek szerint fogja megvizsgálni, mellyel fogvást az ország bősülete fentartatván, a' nemzet elégíttessék meg, mi minden képviselőnek szigorú kötelessége, akármely oldalán üljön is különben a' háznak. — A' hadministerség rendkívüli munkásságot fejt ki; legközelebb egy új lovas ezredet állítottatott föl, nyolczat pedig egyenkint 50 emberrel szaporítottatott. Hat gyalog zászlóalj 36 tiszttel, 108 altiszttel és 2400 közemberrel gyarapítottatott. — A' jóslott földrengés nem teté el Londont: egy bibliaolvasó azonban ujjal azzal vigasztalja a' londoniakat, hogy a' mi nyúlik, nem múlik, 's annál fogva jövő martiusban csakugyan mégis elsüllyed London. — Norfolk hg meghalt. —

(Az angolok tönkre veretése. Elegy.) Afghanistanból folyvást igen szomorú hírek érkeznek az angolok nyomtatásáról. Kabulban t. i. a' fellegrárba szorított angol seregek már dec. 9-én éhséggel kelle küzdenie, 's már korább időtől fogva lóhussal éltek. Hajlók is valának szerződésre lépni bármi áron, csak ki-nos helyzetükből megszabadulhattak volna, mert élelmi szereket az afghanistá-niaktól sem remélhettek, mivel ezek magok is nagy szükségét szenvedének. A' győzők azonban büszkék diadalmokon nem kívántak egyebet az elbocsátásért mint minden fegyver átadatását, az országból végképi kitarakodást, Dost Mohammed szabadon bocsátását, 's míg az angolok Pesauert átlépnék és Dost Mohammed megérkeznek, kezességül a' tiszthölgyek letartóztatását. Ezen föl-tételeket az angolok boszankodva visszazalókkák 's dec. 13-án az afghanokat tetemes sikerrel megrohanák, úgy hogy némi élelmiszereket is ragadhattak. Ellenben dec. 23-án egészen tönkre verettek az angolok 's bekövetkezék az ütközet, mellyben Macnaghten meggyilkoltaték. A' kormány ez által Pottinger Eldred őrnagyra szállott, mi olly hatalmas, millyel sem a' madrasi, sem bombayi kormányzó, sőt maga még a' kelet indiai főkormányzó sem bír. A' levert maroknyi sereg nem tűrhett továbbá sem a' dermesztő fagyot, sem éhséget, dec. 29-én kirohant elszántan t. i. vagy keresztül vágni magát vagy elveszni. De alig juthattak a' hegyszorosakba, hol az ut nagy meredek hegyek és sziklák közt kigyózdik, elborítá őket a' sziklák megöl kirohanó ellenség, 's miként éhség-üldözte farkasok a' meglesett nyáját, úgy egészen konzolta le a' kelepczébe ejtett hősöket. A' 44-dik ezred utolsó emberig lekasaboltaték, úgy hogy a' nov. 2-án Kabulba beszorított 6 ezer emberből 5 ezernek napja leáldozott. Már kirohanás előtt megfogytanak lőszerük, 's megtámadtatásukkor csak mintegy 20 töltésük volt, e' szerint minden vitézségük 's hűségük mellett is el kelle veszniök. A' hegyszorosak itt olly borzasztók, hogy rajtok semmi sereg, ha megtámadtatik, nem vergődhetik által. Ezen veszélyeken az indiai sajtó olly hevesen kezd örüvendeni, hogy a' kormány kénytelen lön belé avatkozni, mivel az angolok elleni kitöréseit annyira vitte már, hogy még a' mohammedi vallást is visszaohajtá, sőt Calcuttában társulat alakult, melly a' hivatalokat leg-alább egyenlőn követeli elosztatni az angolok és indusok közt. — Afghanis-tánon kívül mindenütt béke van az angolok nagy szerencsére: Outram őrnagy a' khelati Khánt részökre birta, 's hajlandók hozzájuk Beludzisztán eddig

igen makacs néptörzsökei is, a' birmai király sem mozog, ő aranylábu fels. azon ban, ha az afghanistáni szerencsétlenség nem történt volna, bizonytal kérdőre vonnák az angolok a' ranguni katonai sétéért. — Asser-Gutsban a' madrasi 52ik ezred egy része fellázadt azért, mivel zsoldját felényire csökkenték, mi a' mostani időben csakugyan nagy hiba volt a' kormánytól.

Franciaország.

(Lapvélemény Peel indítványáról és Anglia helyzetéről. Elegy.) Paris márt. 18-án: „Valamennyi lap hosszasan vitatja Peel jövedelemadóját, melly a' Jour. des Débats szerint legnagyobb merészlet Napoleon birodalmának megszűnése óta, 's legforradalmibb egyszersmind, mellyre angol ministerré század óta vetemült, mellyel hatalmasan lépett a' történetek tömegébe Peel. „Egyébiránt, mond a' nevezett lap, még is diszére válik az angol birtokosb osztálynak, hogy illy súlyos adózást vállal magára a' szegényebbek sorsának enyhítése végett, 's méltó csodálkozást vi ki magának minden főnemesség, melly érdekeit a' haza érdekeivel így olvasztja össze, 's eszközül ajánlkozik a' nemzet halhatlansága elmozdítására, mellyet képviselni szerencsése van.“ Azonban mégis igen siralmas állapotban véli Angliát, mivel illy kétségbeesett eszközzel törekszik kiszabadulni azon bajból, mellybe az előbbi ministerek gondatlansága által jutott, kik vámosok által a' fogyasztást növekedni reménylők 's a' várt jövedelem-nagyobbulás helyett azonnal kölcsönvéthez kényszerültek folyamodni. Anglia ezen erőködését vízbehalónak törekvéseihez hasonlíthatni. A' National is betegnek tekintti Angliát, és azt hiszi, hogy Peel indítványa nem fog elég hatályos gyógyszerül szolgálhatni. — A' vasuti választmány tagjai Lamartinet választák elnökül, ki igen nagy egységgel vezérli a' tanácskozást. — Hire jár, hogy Guizot népszerűtlensége miatt Molé szándékozik ministerségre szólítani a' kormány. — Lacrosse követ és Granier de Cassagnac lapszerkesztő közt párviadal ment véghez, mellyben Lacrosse veszélyes sebet kapott. —

Törökország.

(Brailában zendülés. A' porta hadkészületei.) Bolgárországban Brail város m. hó 21-én ujjal komoly zavarok színhelye volt. A' kormányzó Jacobson, értesülvén e' napon a' lázadás tervéről czélszerű parancsokkal egy hadnagyot küldte a' katonasághoz, tisztében mindazáltal a' hadnagy nem járhatott el, mert az utcán mintegy 20 személy megrohaná őt, 's több katona futván össze segítségére, egy kis csata keletkezék, mellyben mindkét rész kapott néhány halálos sebet. A' katonaság folyvást szaporodván, a' zavargók kényszerültek magutamlani. Egy nyelvtanítót, Vogoridest, hirtelen összeesküvés főnökének, ki azonban szerencsésen ellillant. Az összeesküvésben körülbelül kétszázan vettek részt, néhány görög és kevés szerb. A' lázadásnak este kellett vala kitörni, 's a' kormányzónál tartatni szándékolt bálban a' katonatisztek megöletésével kezdetnie. — Rumeliában a' porta hűvesen folytatja hadkészületeit, mi okból hadi terveiről különféle hírek szar nyalnak, Thessalia 's Albániából is nyugtalan hírek érkeznek. A' görög határszéleken Volo 's Arta körül folyvást gyülekszik a' török sereg 's hir szerint már 15 ezer gyalog és 4 ezer lovas katonára szaporult. A' görög kormány megkérdetted a' török parancsnokoktól készületek czélját, mire olly könnyedén azt válaszolák, merre kormányuk parancsolja, arra fognak harcolni, melly válasz következtében a' görög kormány is kezdé erősíteni határőrségét. Szervia határin is hemzseg egy török sereg, mi a' szerbeket fölötté nyugtalanítja.

É R T E S I T Ó.

Váltó-remissitési hirdetés.

1) 1281—1842. A' pesti váltótörvényszék részéről Paffrath Leopold folyamodására ezennel közhirre-tetik, miszerint egy f. 1842 évi febr. 3-án Rademacher Keresztély által saját rendeletére 484 pft 40 pkról kibocsátott, f. e. pesti józsefnapi vásárkor lejáráó, Schlesinger és Cohn által elfogadott, 's a' kibocsátó üres forgatványával ellátott váltója elvesztett. Ennek következtében az érdeklött váltó birtokosa felszólítatik, hogy magát f. évi márt. 16 napjától számítandó 45 nap alatt e' váltótörvényszéknél jelentse; ellenkező esetre ezen váltó megremissitettnek fog kijelenteni. Kelt Pesten a' kir. első bíróságú váltótörvényszék 1842. márt. 14 tartott üléséből. 3)

Ölfa-árverés.

3) Cs. kir. Ráczkevi uradalom részéről az ugynevezett csepeli szigetben f. évi sz. György hava 6-án reggeli órákban a' makadi, sillingi és ujfalusi, — délutáni órákban, a' csepeli—7-én reggeli órákban a' tökölyi farakhelyen 1178 öl kemény, 1200 öl lágy hasábfá és 114 öl kemény-gömbölyű fa, 1485 kötet kemény rózse, 9235 kötet puha rózse árverés után

eladatnak. Venni szándékozők elegendő bánatpénzzel ellátva a' nevezett időre 's helyre hivatalosak, a' föltételek addig is a' promontóri főtisztí terem-ben olvashatók. Promontör márt. 21-én 1842. 3)

Württemberg királyság.

Schwarzwald kerületi salzi főtörvényszék részéről határidői felszólítás az itt megnevezett Lechleiter testvérekhez Leinstetterből:

1) János	született 1755. aprilis 11.
2) Sebestyén	1756. october 7.
3) JánosGyörgy	1761. julius 29.
4) Konrád	1765. nov. 21.
5) Krisztina	1767. october 30.
6) Gáspár	1769. junius 29.

(Lechleiter János gyermekei): —

7) Franciska	született 1761. august 16.
8) József	1662. decem. 20.
9) Katarina	1764. october 1.
10) Xav. Fer.	1766. julius 1.

(e' négy utolsó Lechleiter Károly gyermekei) 60 és néhány évvel ez előtt szüleikkel Magyarországból vándorolván hollétök nem tudatik.

Miután 1812. év óta Leinstetterben a' vagyongyámság részükre folytatattik: felszólítatnak Lechleiter János és Károly, 's halálok esetében törvényes örökösök, valamint egyéb későbbi — itt nem ösmert — utódai, hogy a' nevezett vagyon elfogadásá végett 90 napig tartó remissitó-határidő alatt magukat alulírt helyen jelentsek: ellenkező esetben kimultaknak 's minden törv. örökösök nélkül megholtaknak tekintetvén, vagyonuk legközelebbi mellék-rokonai közt — kik közül, nevezetesen Lechleiter Károly (a' 7. 8. 9 és 10. sz. alatt említett eltűnt testvére) meghalálozott fiának Pakson létező gyermekei magokat igazolván — osztatnak el.

május 21.
Salz ————— 1840.
junius 1.

kir. Württembergi főtörvényszékből
Günzler s. k.
főtörv. szék bíró.

A' Jelenkor és Társalkodó ügyében

F. évi april 1-jétől junius végeig terjedő évnegyedre 2 fr. 24 krral, april 1-jétől december utóljaig számítandó 3/4 évre pedig hat forinttal pengőbe előfizetheti lapjainkra. Biztos alkalom vagy gyors- és szorgalomkocsi könnyen fölkelhetni ezt a' szerkesztő hivatalhoz, vagy hol ezek hiányzanak, posta által

Pestre Orsováról érkezik délelőtt, april 1, 5, 8, 13, 17 's 20-án Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig egy teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le Bécsből.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt aprilisban:

Pestől Bécsbe indul reggel korán) mindeunap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestől Orsovára indul april 5, 9 's 12-én reggeli 5 órakor

8) Fris vetemény- magvak mint: luczernai lóhermagvak, vörös stájer, hollandi fehérlóhermagvak, francia perje-fümag (Raigrass), morva búkköny-magvak, spanyol lóhermagvak jutányos áron kaphatók Halbauer Ján. G. polg. nagy kereskedőnél Pesten, a' király-utcában Majthényi-ház 572 sz. a. 24)

Gyógyszertáreladás. 1) Egy jól felkészített és nagy folyamtu gyógyszerár felső Magyarorszá egyik mezővárosában méltányos feltételek alatt szabad kézből eladó. A' venni szándékoző urak Pesten, Török Fridrik kereskedő urnál bérment levelekben bővebb tudósítást nyerendnek. 3